

İngiliz Devlet Arşivi'nde Kısa Bir Gezinti

Yard. Doç. Dr. Fatmagül Demirel

Yıldız Teknik Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Londra'nın merkezindeki kalabalıktan ve trafikten biraz uzaklaşmak isterseniz, gidebileceğiniz en güzel yer Kew Gardens'dır. Gerçekten de Times nehrinin kenarındaki balık lokantalarıyla, kafeleriyle ve parklarıyla görülmeye değer bir yer. Genelde Londra'ya gelen yabancılar buradaki kraliyet botanik bahçelerini görmek için uğrarlar. Şehir merkezinden metro ile 45 dakikalık bir yolculuktan sonra Kew Gardens istasyonunda indiğinizde, bir grup insan botanik bahçesine doğru giderken, bazılarının ellerinde evrak çantalarıyla başka bir yöne doğru gittiğini görürsünüz. Eğer İngiliz Devlet Arşivi'ne ilk defa gidecekseniz onlardan birini takip etmeniz yeterlidir. Seçtiğiniz rehber sizi doğruca arşive götürecektir. Metro yerine otobüsü tercih ederseniz sorun yok; R68, 391 ve 65 numaralı otobüsler sizi arşive çok yakın bir durakta indirecektir.

Özel arabanız

ile gitmeyi tercih ederseniz arşivin bahçesinde geniş bir otopark bulunmaktadır.

Kapıdan içeriye girdiğinizde karşılaşacağınız büyük bir bahçe ve havuz acaba başka bir yere mi geldim diye düşünmenize neden olabilir ama tereddüt etmeyin bu güzel atmosferde ilerleyerek arşivin ana giriş kapısını bulabilirsiniz.

Kapıda sıkı bir güvenlik aramasından geçtikten sonra, danışmada kaydınızı yaptırmanız gerekiyor. Danışmadaki güler yüzlü görevliler sizi araştırmacılar için kurulmuş bilgisayara yönlendiriyor ve kaydınızı yapıyorsunuz.

Kısa bir işlemden sonra hemen giriş kartınızı teslim ediyorlar. Bu işlemler yaklaşık 15 dakika sürüyor. Artık araştırma salonuna çıkıp çalışabilir hatta belge de isteyebilirsiniz. Bu kartı kaybetmemeniz gerekir çünkü hem araştırma salonuna hem de isteyeceği-

niz belgelere bu kart sayesinde ulaşacaksınız. Az çok İstanbul'da arşivde çalışan bir araştırmacı olarak bundan sonrasını biliyorsunuz. Eşyalarınızı araştırmacılar için ayrılan camlı dolaplara bıraktıktan sonra araştırma salonuna girebilirsiniz.

Araştırma salonuna çıkmak için de güvenlikten geçmeniz ve danışmada size verilen kartı makineden geçirmeniz gerekiyor. Bu Osmanlı Arşivi'nde alışkın olmadığınız bir durumdur. Güvenlikte yanınıza aldığınız eşyalar kontrol ediliyor. Eğer yanınızda kurşun kalem yoksa kesinlikle içeriye almıyorlar. Tükenmez kalemınız veya cep telefonunuz varsa bunları dolabınıza koymanızı kibarca rica ediyorlar. Aksi takdirde araştırma salonuna çıkmanıza izin vermiyorlar. Aslına bakarsanız çok güzel bir uygulama; araştırma salonunda cep telefonu melodilerini duymuyor ve bundan dolayı araştırmacılar ile görevliler arasında herhangi bir tartışmaya şahit olmuyorsunuz. (Son dönemde

Osmanlı Arşivi'nde çalışan araştırmacılar bu konuda çok titiz davranıyorlar. Artık telefon görüşmelerini fısıltıyla yapıyor veya salonun camını açıp yüksek sesle konuşuyorlar)

Araştırma salonunun bulunduğu kata çıktığınızda ne yapacağınızı bilmiyorsanız hemen danışmaya gitmeniz yeterli. Danışmadaki görevli bu katta bulunan mikrofilm odasını, kütüphaneyi ve araştırma salonunu tanıtıyor. Ayrıca çalışacağınız konuya göre hangi kataloğlara bakacağınızı ve bilgisayardan belgeleri nasıl isteyeceğinizi anlatıyor. (Osmanlı Arşivi'nde ise araştırma hizmetlerinde çalışan tüm personel aynı zamanda danışma hizmeti vermektedir. Önce Fuat RECEP'e, eğer içinden çıkılmayacak bir durum varsa Araştırma Hizmetleri Şube Müdürü İlhan OVALIOĞLU'na yönlendirilirsiniz.)

Araştırma salonuna girmeden belgelerinizi elinizdeki kartla bilgisayardan isteyebilirsiniz. Bu belgeler ancak yarın gelir, biraz etrafı dolaşayım diye düşünürseniz yanılırsınız. Belgeleriniz en geç yarım saat içerisinde hazırdır. Bu hıza inanamayarak masanıza oturursunuz ama etrafınızda dolaşan görevlilerin sizi takip ettiğini unutmayın. Belgelerinizi fotokopiye vermeniz ve beklemeniz de gerekmiyor. Yanınızda dijital fotoğraf makineniz varsa, makineyi kaydettirdikten sonra belge görüntülerini çekmeye başlayabilirsiniz. Çekimler için herhangi bir ücret ödemiyorsunuz.

İstedığınız belgeler arasında harita var ise bunun için harita odasına gitmeniz ve orada özel masalarda

bakmanız gerekiyor. Araştırma salonunda masalar arası sohbet etmek gibi bir manzarayla karşılaşamazsınız. Bunun için salonun köşesinde camlı bir oda bulunmaktadır. (Osmanlı Arşivi'nde masanızın başında arkadaşınızla hararetli bir sohbe dalarsanız hocalardan biri mutlaka araya girerek "evladım bir ara verin de çay için" uyarısını yapar)

Araştırma salonunda çalışmanızı bitirdikten sonra kütüphaneye uğramayı ihmal etmeyin, oldukça zengin bir kütüphanesi var. Aşağı kata indiğinizde yine güvenlik görevlileriyle karşılaşacaksınız. Görevlilere eşyalarınızı kontrol ettirdikten sonra kartınızı makineden geçirerek çıkabilirsiniz.

Artık güzel bir çayı hak ettiniz. Girişte hem yemek hem de içecek servisinin yapıldığı kafeyi göreceksiniz. Fakat burada saatlerce oturan araştırmacılara rastlayamazsınız (Osmanlı Arşivi'nde bu araştırmacılar Semaver grubu olarak bilinmektedir). Çayınızı içtikten sonra maillerinize bakmak için kafenin yanında kullanımı ücretsiz olan internet odasına uğramayı unutmayın. Bu arada arkadaşlarınıza küçük bir hediye almak isterseniz kitap satış bölümünde ilginç hediyelik eşyalar bulabilirsiniz. Arşivin diğer birimlerini merak edip gezmek istiyorsanız cumartesi günleri rehber eşliğinde ziyaretçilere turlar düzenleniyor. Yaklaşık iki saat süren bu arşiv turunda, depolar dahil olmak üzere tüm birimler gezdiriliyor. Ama önceden rezervasyon yaptırmanız gerekiyor. Arşivde işiniz bittikten sonra hemen Kew Gardens'dan ayrılmayın. Eğer yağmur yağmıyorsa Times nehrinin kıyısında güzel bir akşam yemeği ile bu güzel günün tadını çıkarın.

İngiliz Devlet Arşivi'nin çalışma saatleri

Pazartesi:	09:00-17:00
Salı:	10:00-19:00
Çarşamba:	09:00-17:00
Perşembe:	09:00-19:00
Cuma:	09:00-17:00
Cumartesi:	09:30-17:00

